

SAMENKOMST ADVIESGROEP PASTORES

K.U. Brussel, 8 december 2009

Beste pastores, vormingsmedewerkers en beste vicaris Aerts,

Ik mag u van harte begroeten op de eerste bijeenkomst van de nieuwe adviesgroep. Sommigen van jullie ken ik, anderen niet, maar we zitten nu samen in dezelfde boot. Hoe komt het dat we vandaag hier samen zijn? Er is al een stukje weg afgelegd, dat ik even wil schetsen. Er is nog een hele weg af te leggen.

Eigenlijk is het een historisch moment, om het even groot te zeggen. We willen evolueren naar een beroepsgroep voor pastores. Mij is gevraagd om jullie, bij wijze van inleiding vandaag, de stappen te schetsen die tot hertoe zijn genomen om een beroepsgroep voor pastores in de gezondheidszorg op te richten.

Op het terrein en in de wandelgangen hoorde ik al enige tijd hier en daar vragen over de identiteit en de bescherming van pastorale werkers en werkers in de gezondheidszorg. Als bisschop referendaris voor Caritas trok ik daarmee naar mijn collega's en in januari van dit jaar kreeg ik van de Belgische bisschoppenconferentie het mandaat om een beroepsvereniging voor pastores in de gezondheidszorg op te richten. Het mandaat wordt in de eerste plaats uitgevoerd voor de Vlaamse bisdommen. Daarna kunnen ook de Franstalige bisdommen en Brussel daarbij betrokken worden.

In een eerste stap leek het mij belangrijk om van de pastores zelf te horen: hebben zij inderdaad nood aan een beroepsgroep? En wat zijn hun verlangens en noden rond een beroepsgroep? Ik heb aan de stafmedewerkster van het vicariaat Caritas in Brugge, Anne Vandenhoeck, de opdracht gegeven om enkele pastores, een min of meer representatieve groep, uit de verschillende Vlaamse bisdommen en de verschillende sectoren van de gezondheidszorg samen te brengen. Ik heb ze toen bij mij thuis in het bisschopshuis ontvangen op 13 maart. Ik vond het een vruchtbare ontmoeting, en de anderen met mij, zo hebben ze me achteraf toch gezegd. Daaruit is **een nota ontstaan die u allemaal hebt ontvangen via e-mail.**

De pastores vertelden mij dat ze wel degelijk nood hadden aan een dergelijke beroepsgroep omwille van de redenen die in de nota vermeld staan. Die redenen gaan van de noodzaak tot interdiocesane samenwerking, interne theologische reflectie tot externe afspraken over hun beroep. Bij eenieder klonk door: ons beroep is waardevol en we willen het bewaren naar de toekomst toe in de context van een veranderende gezondheidszorg en een veranderend kerk- en geloofslandschap.

Op het einde van die bijeenkomst werd besloten dat we verder zouden gaan met het oprichten van een beroepsgroep. De noden waren duidelijk. Maar hoe gingen we dat doen?

Er werden samen met de aanwezigen twee beslissingen genomen:

- We hebben een structuur nodig
- Er moet een zo breed mogelijke communicatie zijn met de belanghebbenden

1. We hebben een structuur nodig

Ik heb aan de pastores in het bisschopshuis de vraag gesteld wie er – zo vlug mogelijk- mee wilde werken aan een groep die zou beginnen werken aan een structuur. Ik zou dit graag nog afwerken vooraleer ik op rust ga, nu nog een kleine twee jaar. Een aantal pastores wilde dit zeker doen, de meerderheid zag een groot tijdsengagement niet zitten omwille van taakbelasting en aanwezigheid in de voorziening. Met de groep is overeengekomen dat Anne Vandenhoeck de eindverantwoordelijkheid zou hebben rond het opstarten van de beroepsvereniging.

- a. We zouden beginnen met **een kerngroep die het juridische aspect** zou aanpakken en doelen zou uittekenen voor een beroepsgroep.

Drie pastores uit die eerste bijeenkomst zitten vandaag in die groep: Bert Vanderhaegen uit het UZ Gent, Ria Vercamer uit het dienstencentrum te Deinze en Filip Zutterman uit Het Imelda ziekenhuis in Bonheiden. De groep is aangevuld met Koen De Fruyt, pastor in Beernem (als voorzitter van de PAPZ), Pieter Vandecasteele (Caritas) en Dominiek Lootens (Caritas).

Ik heb vernomen dat er hier en daar **wat wrevél** is opgemerkt rond deze werkwijze. Dat is verstaanbaar bij het opzetten van een initiatief dat zo'n zeventhonderd mensen raakt. Niet iedereen kan betrokken zijn, informatie laten doorstromen is altijd een uitdaging. We moesten ergens beginnen. Niettemin druk ik mijn hoop uit dat alle belanghebbenden zich hierboven kunnen zetten om het waardevolle doel te bereiken. Overigens lijkt het me onmogelijk om iedereen van meet af op dezelfde lijn te krijgen.

De kerngroep is ondertussen al een drietal keer samengekomen en het resultaat van hun arbeid zal u vanmiddag vernemen. Vrij vroeg in het proces beslisten we dat de kerngroep niet alleen mag werken. We moeten een zo groot mogelijk consensus hebben in de oprichtingsfase en zoveel mogelijk pastores erbij betrekken. Daarom:

- b. **Een adviesgroep.** De adviesgroep heeft tot doel om twee keer per jaar samen te komen om het werk van de kerngroep te toetsen.

Sta mij even toe de samenstelling van de adviesgroep te verduidelijken. De adviesgroep bestaat uit twee groepen van mensen: diegenen die zichzelf hebben opgegeven om er deel van uit te maken en diegenen die gevraagd zijn om er deel van uit te maken.

- De eerste groep zijn pastores uit de verschillende sectoren van de gezondheidszorg. Zij zijn het grootst in aantal en hun mening en inbreng is fundamenteel in de adviesgroep.
- De tweede groep bevat vicaris Bruno Aerts die op het overleg van de vicarissen Caritas is aangeduid om hier de groep van de vicarissen te vertegenwoordigen en de stafmedewerkers caritas uit de verschillende bisdommen (*Dominiek Lootens uit Antwerpen, Günther Schollaert uit Vlaams Brabant, Steven Capellen uit Limburg, Filip Witdouck uit Gent en Anne Vandenhoeck uit Brugge*).

2. Er moet een zo breed mogelijke communicatie zijn met alle belanghebbenden.

Er werd een nota van de bijeenkomst opgemaakt. De nota is vervolgens gestuurd naar de vicarissen, naar de vormingswerkers en naar alle pastores van wie we emailadressen konden verzamelen. De pastores kregen de nota samen met een bevraging over de oprichting van een beroepsgroep en een eventuele deelname aan een adviesraad. Een honderdtal pastores hebben begin juli hun antwoorden op de bevraging terug gestuurd.

Vanuit de bevraging zijn er overwegend positieve reacties gekomen van de pastores rond het oprichten van een beroepsgroep. Eén van de meest gehoorde **kritische reacties is deze van ‘de vakbond’**: zal de beroepsgroep niet te veel de kleur van een vakbond hebben? Het drukt de vrees uit dat het inhoudelijke van het pastor zijn zou lijden onder een syndicale actie die mensen tegen de haren zou instrijken. Dat is helemaal niet de bedoeling. Van bij de opzet is de beroepsgroep gepercipieerd als een initiatief om de inhoud van het beroep te bevestigen en te verduidelijken, een interdiocesane samenwerking hiertoe in het leven te roepen en het beroep naar de toekomst toe te beschermen, door ondermeer juridisch en politiek sterker te staan. Ik ga dus niet achter de oprichting van een vakbond staan, maar achter de oprichting van een groep die zowel nadenkt over de inhoud van het beroep en over een zo goed mogelijke integratie en uitbouw ervan in de context van de gezondheidszorg vandaag.

Ik wil dit duidelijk doen vanuit de zending die we hebben ontvangen van Jezus Christus. In Zijn naam, met al onze menselijke talenten en aspiraties, willen we zieken en zwakke mensen nabij zijn. Hij gaat ons voor.

Tenslotte

Ik wil u uitnodigen om straks in alle openheid uw feedback te geven op de gedane stappen. Het is mijn wens dat we als kerkgemeenschap hier samen – als één gemeenschap - werk van maken om het zinvolle beroep én roeping van pastor in de gezondheidszorg zoveel mogelijk toekomst te geven. Daarom ben ik blij met deze eerste samenkomst van de adviesgroep en geef ik mijn vertrouwen aan een werking die zoveel mogelijk pastores betreft via deze adviesgroep en via berichtgeving in Pastorale Perspectieven en Elisabeth.

Dank u voor uw aandacht, voor het vertrouwen dat u schenkt en voor uw zeer gewaardeerde medewerking.